
Aika 15.12.2025, klo 16:30 - 21:58

Paikka Ammatti-Instituutti Iisakin auditorio, Taitokuja 3

Käsitellyt asiat

§ 66 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 67 Pöytäkirjan tarkastus

§ 68 Taloussuunnitelma 2026-2028

§ 69 Taloussuunnitelma 2025, muutostalousarvio 3/2025

§ 70 Hallintosäännön päivitys 2025

§ 71 Yksityisteiden kunnossapitoavustusperusteet ja vuoden 2026 poikkeusmenettely

§ 72 Ilmoitusasiat

Saapuvilla olleet jäsenet

Tarja Soukko, puheenjohtaja
Pasi Eloranta, 1. varapuheenjohtaja
Kirsi Parhankangas, 2. varapuheenjohtaja
Mira Card
Eeva Harhala
Inga-Liisa Humalamäki
Katariina Hätönen
Heljä Jännetyinen
Esa Järvenpää
Pirjo Järvensivu
Janne Kantti
Mervi Koponen
Tanja Lahti
Kati Lahtinen
Risto Linnainmaa
Mirka Löf
Aleksi Melto
Timo Mäkelä
Rauno Mäki
Janne Mäkinen
Viljo Paavola
Vilho Ponkiniemi
Tuomas Potila
Katariina Pylsy
Kati Seppä
Krista Silmu
Taina Sävilammi
Jari Takala
Mari Tienpää
Juhani Vatajaniemi
Carl Willandt

Muut saapuvilla olleet

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, sihteeri
Eija Anttila, vanhusneuvoston edustaja
Johanna Anttila, vammaisneuvoston edustaja
Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja
Essi Kyröjoki, nuorisovaltuuston edustaja
Jyri Lammela, henkilöstöpäällikkö
Kimmo Levänen, sivistysjohtaja
Erja-Riitta Myllymäki, hallintopalvelusihteeri
Minna Peltola, tietohallintopäällikkö
Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja
Satu Rönkkö, controller
Ari Vaahtera, maanrakennusmestari
Ville Vuorihuhta, tietohallintosuunnittelija

Poissa

Suvi Järvenpää

Allekirjoitukset

Tarja Soukko
Puheenjohtaja

Tiina Paloranta
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

18.12.2025

19.12.2025

Esa Järvenpää

Pirjo Järvensivu

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkaistu Hämeenkyrön kunnan yleisessä tietoverkossa (www.hameenkyro.fi) Kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 19.12.2025.

Erja-Riitta Myllymäki, hallintopalvelusihteeri

§ 66

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosääntö 34 §: Kutsu valtuuston kokoukseen on vähintään viisi päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta annettava yleisesti tieto kunnan verkkosivuilla ja viiteilmoituksella paikallislehdessä.

Kokouskutsu lähetetään ensisijaisesti sähköisesti.

Valtuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä (Kuntalaki 103 §).

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty valtuutetuille 9.12.2025. Kuulutus valtuuston kokouksesta on julkaistu kunnan nettisivuilla 9.12.2025 (kuulutus 161/2025) ja UutisOivassa 10.12.2025.

Valtuutettu Suvi Järvenpää on ilmoittanut esteestä saapua valtuuston kokoukseen sähköpostilla 2.12.2025. Hänen tilalleen on kutsuttu SDP:n 1. varavaltuutettu Mari Tienpää.

Ehdotus

Valtuusto toteaa kokouksen olevan laillinen ja päätösvaltainen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Ennen kokouksen alkua Hämeenkyrön vanhus- ja vammaisneuvosto luovuttivat tämän vuoden esteettömyyspalkinnon.

Valtuusto päätti yksimielisesti käsitellä yksityistiepykälän ennen talousarviota.

§ 67

Pöytäkirjan tarkastus

Hallintosäännön 16 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan ensisijaisesti sähköisesti.
Valtuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.

Ehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Esa Järvenpää ja Pirjo Järvensivu.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, § 228, 24.11.2025
Kunnanvaltuusto, § 68, 15.12.2025

§ 68

Taloussuunnitelma 2026-2028

HMKDno-2025-355

Kunnanhallitus, 24.11.2025, § 228

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Taloussuunnitelma 2026-2028_kv 15.12.2025_valmis

Taloussuunnitelmassa vuoden 2026 toimintakate on 31,2 milj. euroa. Verotuloarvio on 26,8 milj. euroa. Valtionosuudet ovat 9,3 milj. euroa.

Vuosikate on 4,2 milj. euroa. Poistot 4,7 milj.euroa.

Vuoden 2026 tilikauden tulos talousarviossa on positiivinen 3 milj euroa. Positiivisen tuloksen aikaansaa satunnainen luovutusvoitto 3,5 milj.euroa. Se tulee Hämeenkyrön Vuokratilat Oy:n perustamisen seurauksena eikä ole kunnalle tullutta rahaa vaan laskennallisia euroja, jotka tulevat yhtiölle luovutettavan omaisuuden ja kunnan taseessa olevan omaisuuden erosta. Ilman satunnaista luovutusvoittoa tulos olisi 400 000 euroa miinuksella.

Investointiohjelman menojen eurotaso on 3,5 milj. euroa.

Esitys valtuustolle sisältää 12 milj. euron lainanottovaltuuden. Tämä tarvitaan varmuuden vuoksi sen takia, jos jotain yllättävää tapahtuu ja lainaa joudutaan ottamaan suunnitelmaa enemmän. Joka tapauksessa uusitaan kertalyhenteinen 10 miljoonan euron laina.

Talousarvion tavoitteiden laadintaa ohjaa kuntastrategia Vakaa ja verraton. Kaikki tavoitteet ovat siitä johdettuja.

Pykälän liitteenä on taloussuunnitelma.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se

1. hyväksyy taloussuunnitelman 2026-2028
2. myöntää lainanottovaltuuden 12 milj. euroa vuodelle 2026

Hallitus oikeuttaa talous- ja hallintojohtajan tekemään talousarvioon kirjoitusvirheiden korjauksia ja muita oikaisuluonteisia korjauksia.

Päätös

Hallitus teki esitykseen yksimielisesti seuraavat muutokset vuodelle 2026:

- sivu 42 poisto, kohtaan "vakauttamisen keinoina selvitetään, Heinijärven koulun ja päiväkodin lakkauttaminen" poistetaan sanat "syksystä 2027 alkaen".
- sivu 40 muutos, kohtaan "Myllykolun toiminnan kehittäminen", säästö käyttökuluista, muutetaan euromääräksi 4000 euroa ja lisätään teksti: Kunta hoitaa edelleen Myllykolun katoksen nostamisen ja laskemisen vuonna 2026
- sivu 70 kohtaan "Myllykolun muutos", toimintamallin muuttaminen (menojen vähentäminen) euromääräksi muutetaan 4 000 euroa
- muutos: E-passin euromäärä on 150 euroa.
- poisto: sivu 40, sivistyspalvelut, poistetaan sarake: vapaa-aikapalvelujen iltaohjausresurssin vähennys

Kunnanjohtaja poisti investoinneista kohdan Lavajärven tonteille menevän tien kunnostus 30 000 euroa. Hallitus hyväksyi tämän yksimielisesti.

Muilta osin esitys hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto, 15.12.2025, § 68

Liitteet

1 Taloussuunnitelma 2026-2028_valtuuston hyväksymä

Hallitus 24.11.2025, 228 §

Taloussuunnitelmaan on tehty hallituksen päättämät korjaukset.

Ehdotus

Valtuusto

1. hyväksyy taloussuunnitelman 2026-2028
2. myöntää lainanottovaltuuden 12 milj. euroa vuodelle 2026.

Asian käsittely

Valtuusto piti tauon tämän asian keskustelun aikana.

Keskustelun kuluessa tehtiin seuraavat esitykset.

Esitys 1

Keskustan valtuustoryhmän esitys:

Tekstiosan sivulle 42 kohdan "Vakauttamisen keinoina selvitetään..." viidennen pallukan, jonka teksti alkaa "Selvitetään vuoden 2026 aikana Heinijärven koulun ja päiväkodin lakkauttaminen..." teksti korvataan kokonaisuudessaan seuraavalla tekstillä:

"Selvitetään vuoden 2026 aikana Hämeenkyrön perusopetusyksiköiden ja päiväkotien tilanne ja mahdolliset lakkauttamistarpeet tekemällä tarvittavat kuntotutkimukset, lapsivaikutusarvioinnit, kuntalaiskuulemiset sekä ennuste seuraavan kymmenen vuoden oppilaskehityksestä. Kuntotutkimukset toteutetaan Heinijärven ja Kyröskosken kouluissa.

Sama muutos tehdään myös sivulle 51 kappaleeseen, joka alkaa: "Vuonna 2026 selvitetään ja tuodaan päätöksentekoon Heinijärven koulun ja päiväkodin lakkauttaminen...".

Taina Sävilammi kannatti esitystä.

Esitys 2

Kristan Silmun esitys:

Selvitetään kunnan varhaiskasvatus- ja perusopetusikäisten tilantarve seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Selvitetään kunnan olemassa olevat tilat ja verrataan tiloja tilantarpeeseen yli toimialarajojen.

Selvitetään kuinka paljon Sillan (ja mahdollisesti vähäisissä määrin Heinijärven) tilojen käytön lisääminen antaisi lisätilaa Kyröskosken koululle ja voitaisiinko jäänyttä tilaa muokata kunnantalo-tyyppiseksi työtilaksi.

Selvitetään, onko palveluseteliostojen vähentäminen mahdollista avaamalla uusia ryhmiä olemassa olevien päiväkotien ja koulun yhteyteen tiloja muuntelemalla.

Kuulostaa siltä, että selvittettäviä asioita olisi paljon, mutta suurin osa näistä tiedoista on jo olemassa. Nyt täytyisi vain nähdä se vaiva, että asia mietittäisiin loppuun asti eri vaihtoehtojen kannalta ja laskettaisiin mistä saadaan parhaat tulokset niin taloudellisesti kuin toiminnankin kannalta.

Kukaan ei kannattanut esitystä.

Esitys 3

Vihreiden valtuustoryhmän esitys:

Muutosesitys taloussuunnitelman sivuun 42, kohtaan "Perusopetuksen hallinnollinen uudistaminen":

Muutosesitys:

Perusopetuksen hallinnollinen uudistaminen siten, että Kirkonkylän ja Kyröskosken koulut muodostavat yhden hallinnollisen koulun, jolla on kaksi yksikköä. Tämän lisäksi Mahnalan ja Heinijärven koulut muodostavat toisen hallinnollisen koulun. Näillä muutoksilla saadaan aikaan kustannussäästöjä materiaalihankinnoissa sekä lisätään hallinnollisen työn että työnjohdon sujuvuutta.

Taina Sävilammi kannatti esitystä.

Esitys 4

Vihreiden valtuustoryhmän esitys:

Esitämme, että taloussuunnitelmaan sisältyvä esitys hyvinvointijaoston lakkauttamisesta kumotaan ja jaoston toiminta säilytetään.

Taina Sävilammi kannatti esitystä.

Esitys 5

Taina Sävilammen esitys:

Esitän, että sivulle 52:

Strateginen päämäärä: Kestävyys- ja talousvastuun tiedostava kunta
Avaintavoite: Talouden tasapainottaminen sekä toimintaympäristön ja hyvän hallinnon kehittäminen jatkuvat

Taulukkoa muokataan seuraavasti:

Tummennetut tekstit lisäyksiä ja kursivoidut poistoja

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Vastuuhenkilö
Palveluverkon mukauttaminen suunnitellaan vähenevään oppilasmäärään ja varhaiskasvatuksen yksiköiden hyvä täyttöaste	Tavoitetaso: <i>toiminnan keskittäminen uusiin ja opetussuunnitelman mukaisen opetuksen mahdollistaviin yksiköihin.</i> Suunnitelma palveluverkon mukauttamiselle on laadittu. Mittari: <i>tuntikehyksen jako ja opetusryhmien sijoittaminen</i> suunnitelma on valmis vuonna 2026, Varhaiskasvatusyksiköiden täyttöaste 100 % 95 % , käyttöaste 80 %	Sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen johtaja, rehtorit

Katariina Pylsy kannatti esitystä.

Esitys 6

Kati Lahtisen esitys:

Lisäysesitys, yhdyskuntatekniikan osioon sivulle 72, tekstin*Vastuualueeseen sisältyy myös metsät ja pellot* perään:

"1.1.2026 alkaen Hämeenkyrön kunta luopuu avohakkuista."

Mira Card kannatti esitystä.

Esitys 7

Tuomas Potilan esitys:

Kunta hoitaa metsiään metsänhoitosuunnitelman mukaan.

Tanja Lahti kannatti esitystä.

Esitys 8

Kokoomuksen valtuustoryhmän esitys:

Siirretään taloussuunnitelman investointiosassa, sivulla 78 esitetyn rivin "Eläinlääkärin rakennus, Itk" vuodelle 2028 varatut 20 000 euroa vuodelle 2026.

Tanja Lahti kannatti esitystä.

Esitys 9

Kokoomuksen valtuustoryhmän esitys:

Korjataan taloussuunnitelman investointiosassa, sivulla 78 esitetty rivi "Teknisen siiven suunnittelu 2026 ja peruskorjaus 2027, ltk" muotoon "Kunta ostaa tai vuokraa valmiina olevat tilat teknisen siiven työntekijöille Hämeenkyrön nykyisestä rakennuskannasta". Suunnitelmavuosille varataan tähän varoja 50 000 euroa per vuosi ja rivin lisätietokohtaan kirjataan teksti "Kustannusarvio päivittyy selvitysvaiheen jälkeen."

Tanja Lahti kannatti esitystä.

Esitys 10

Vilho Ponkiniemen esitys:

Esitän, että taloussuunnitelman 2026-2028 investointiosasta poistetaan vuosien 2027 ja 2028 osalta euromäärät kokonaan vihreällä pohjalla olevilta riveiltä. Lisätiedot osion teksiosat pidetään sellaisina kuin ne on kirjoitettu.

Mirka Löf kannatti esitystä.

Esitys 11

Kokoomuksen valtuustoryhmän esitys:

Poistetaan taloussuunnitelman investointiosasta, sivulta 78, rivi "Kunnan arkistotilojen remontointi suunnittelu 2025 ja toteutus 2026" ja lisätään sen tilalle rivi "Kunnan arkiston digitointi- ja säilytysvaihtoehtojen selvittäminen sekä parhaan mahdollisen vaihtoehdon valinta ja toteuttaminen", varataan tähän seuraavat summat:

2026: 20 000 euroa

2027: 200 000 euroa

2028: 50 000 euroa

Rivin lisätietosarakkeeseen lisätään teksti "Toteutuksen kustannusarvio selviää ja päivitetään vuoden 2026 aikana tehtävän selvityksen ja kilpailutuksen jälkeen."

Kati Seppä kannatti esitystä.

Esitys 12

Kokoomuksen valtuustoryhmän esitys:

Taloussuunnitelman investointiosan vesihuoltoa koskevilta riveiltä, sivulta 78, poistetaan tekstiosuus "oletuksena yhtiöittäminen vuoden 2027 alusta" ja viimeiseltä riviltä suunnittelua koskeva osuus "suunnittelu 2025" sekä lisätään taloussuunnitelman tekstiosuuden sivulle 75, lauseen "Yhtiö voisi aloittaa toimintansa vuoden 2027 alusta." perään lause "Yhtiöittäminen on huomioitu taloussuunnitelman investointiosan luvuissa."

Kati Seppä kannatti esitystä.

Esitys 13

Eeva Harhalan esitys:

Investointiosassa tehdään seuraavat muutokset suunnitelmavuosille 2027 ja 2028:

Tekonurmikentän pinnoituksen uusimiseen varataan 50 000 euroa vuodelle 2027 ja 650 000 euroa vuodelle 2028. Tekstillä "vuonna 2027 suunnittelu, vuonna 2028 toteutus".

Koulurakennusten kokonaisuuteen varataan vuodelle 2027 650 000 euroa, tekstillä "varaus koulurakennusten peruskorjaukseen".

Risto Linnainmaa kannatti esitystä.

Esitys 14

Kokoomuksen valtuustoryhmän esitys:

Poistetaan taloussuunnitelman investointiosasta, sivulta 78, rivi "Sillan keittiölaitteiden uusimista, ltk 248 000."

Kirsi Parhankangas kannatti esitystä.

Valtuusto piti tauon ennen äänestystä.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty 14 pohjaesityksestä poikkeavaa esitystä. Esitystä 2 ei kannattanut kukaan ja se raukeaa kannattamattomana. Muita esityksiä kannatettiin ja asiasta on äänestettävä.

Esityksistä äänestetään yksi kerrallaan. Pohjaesitys on aina Jaa ja muutosesitys on Ei. Äänestyksen numero on sama kuin esityksen numero.

Äänestys 1

Äänestyksessä annettiin 8 Jaa-ääntä ja 23 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Keskustan valtuustoryhmän esityksen voittaneen äänestyksen.

Äänestys 2

Tätä äänestystä ei suoritettu, sillä esitys 2 raukesi kannatuksen puuttuessa.

Äänestys 3

Äänestyksessä ei annettu yhtään Jaa-ääntä, 30 Ei-ääntä ja yksi äänesti tyhjää. Puheenjohtaja totesi Vihreiden valtuustoryhmän esityksen voittaneen äänestyksen.

Äänestys 4

Äänestyksessä annettiin 6 Jaa-ääntä ja 25 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Vihreiden valtuustoryhmän esityksen voittaneen äänestyksen.

Äänestys 5

Äänestyksessä annettiin 14 Jaa-ääntä ja 17 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Taina Sävilammen esityksen voittaneen äänestyksen.

Äänestys 6

Äänestyksessä annettiin 22 Jaa-ääntä ja 9 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen äänestyksen

Äänestys 7

Äänestyksessä annettiin 2 Jaa-ääntä ja 27 Ei-ääntä ja kaksi äänesti tyhjää. Puheenjohtaja totesi Tuomas Potilan esityksen voittaneen äänestyksen.

Äänestys 8

Äänestyksessä annettiin 13 Jaa-ääntä ja 18 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Kokoomuksen valtuustoryhmän esityksen voittaneen äänestyksen

Äänestys 9

Äänestyksessä annettiin 19 Jaa-ääntä, 10 Ei-ääntä ja kaksi äänesti tyhjää. Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen äänestyksen

Äänestys 10

Äänestyksessä annettiin 27 Jaa-ääntä ja 4 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen äänestyksen

Valtuusto piti tauon äänestyksen 10 ja 11 välissä.

Äänestys 11

Äänestyksessä annettiin 10 Jaa-ääntä ja 21 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Kokoomuksen valtuustoryhmän esityksen voittaneen äänestyksen

Äänestys 12

Äänestyksessä annettiin 10 Jaa-ääntä ja 21 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Kokoomuksen valtuustoryhmän esityksen voittaneen äänestyksen

Äänestys 13

Äänestyksessä annettiin 25 Jaa-ääntä ja 6 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen äänestyksen

Äänestys 14

Äänestyksessä annettiin 17 Jaa-ääntä, 13 Ei-ääntä ja yksi äänesti tyhjää. Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen voittaneen äänestyksen.

Äänestykset

Äänestys 1: Pohjaesitys Jaa, Keskustan esitys 1 Ei

Jaa

Inga-Liisa Humalamäki
Juhani Vatajaniemi
Esa Järvenpää
Viljo Paavola
Jari Takala
Pirjo Järvensivu
Mari Tienpää
Heljä Jännetyinen

Ei

Rauno Mäki
Risto Linnainmaa
Mervi Koponen

Eeva Harhala
Janne Kantti
Tuomas Potila
Pasi Eloranta
Taina Sävilammi
Timo Mäkelä
Carl Willandt
Kati Seppä
Tarja Soukko
Tanja Lahti
Aleksi Melto
Mirka Löf
Mira Card
Katariina Pylsy
Katariina Hätönen
Kirsi Parhankangas
Janne Mäkinen
Krista Silmu
Kati Lahtinen
Vilho Ponkiniemi

Äänestys 3: Pohjaesitys Jaa. Vihreiden esitys 3 Ei

Ei

Rauno Mäki
Kati Seppä
Eeva Harhala
Juhani Vatajaniemi
Mirka Löf
Janne Kantti
Jari Takala
Mervi Koponen
Heljä Jännetyinen
Mira Card
Inga-Liisa Humalamäki
Pirjo Järvensivu
Katariina Hätönen
Esa Järvenpää
Taina Sävilammi
Vilho Ponkiniemi
Kirsi Parhankangas
Pasi Eloranta
Janne Mäkinen
Risto Linnainmaa
Mari Tienpää
Krista Silmu
Carl Willandt
Tarja Soukko
Tanja Lahti
Kati Lahtinen
Katariina Pylsy

Viljo Paavola
Tuomas Potila
Aleksi Melto

Tyhjä

Timo Mäkelä

Äänestys 4: Pohjaesitys Jaa, Vihreiden esitys 4 Ei

Jaa

Kirsi Parhankangas
Aleksi Melto
Tanja Lahti
Tuomas Potila
Carl Willandt
Timo Mäkelä

Ei

Mirka Löf
Mira Card
Heljä Jännetyinen
Mervi Koponen
Risto Linnainmaa
Eeva Harhala
Juhani Vatajaniemi
Pirjo Järvensivu
Krista Silmu
Rauno Mäki
Tarja Soukko
Kati Lahtinen
Vilho Ponkiniemi
Esa Järvenpää
Kati Seppä
Mari Tienpää
Jari Takala
Janne Mäkinen
Katariina Hätönen
Taina Sävilammi
Viljo Paavola
Janne Kantti
Inga-Liisa Humalamäki
Pasi Eloranta
Katariina Pylsy

Äänestys 5: Pohjaesitys Jaa, Sävilammen esitys Ei

Jaa

Kirsi Parhankangas
Mari Tienpää
Pirjo Järvensivu
Esa Järvenpää
Viljo Paavola
Timo Mäkelä
Inga-Liisa Humalamäki

Juhani Vatajaniemi
Jari Takala
Tuomas Potila
Carl Willandt
Heljä Jännetyinen
Tanja Lahti
Aleksi Melto

Ei

Eeva Harhala
Mervi Koponen
Taina Sävilammi
Risto Linnainmaa
Pasi Eloranta
Katariina Pylsy
Katariina Hätönen
Tarja Soukko
Vilho Ponkiniemi
Krista Silmu
Mira Card
Mirka Löf
Rauno Mäki
Kati Seppä
Janne Kantti
Janne Mäkinen
Kati Lahtinen

Äänestys 6: Pohjaesitys Jaa, Kati Lahtisen esitys Ei

Jaa

Risto Linnainmaa
Pirjo Järvensivu
Mervi Koponen
Tanja Lahti
Rauno Mäki
Janne Kantti
Eeva Harhala
Esa Järvenpää
Katariina Pylsy
Viljo Paavola
Taina Sävilammi
Tuomas Potila
Jari Takala
Pasi Eloranta
Heljä Jännetyinen
Inga-Liisa Humalamäki
Tarja Soukko
Kirsi Parhankangas
Mari Tienpää
Juhani Vatajaniemi
Timo Mäkelä
Janne Mäkinen

Ei

Kati Seppä
Mira Card
Aleksi Melto
Krista Silmu
Kati Lahtinen
Mirka Löf
Katariina Hätönen
Vilho Ponkiniemi
Carl Willandt

Äänestys 7: Pohjaesitys Jaa, Potila Ei

Jaa

Kati Lahtinen
Vilho Ponkiniemi

Ei

Pirjo Järvensivu
Timo Mäkelä
Carl Willandt
Tanja Lahti
Kirsi Parhankangas
Kati Seppä
Janne Mäkinen
Tuomas Potila
Eeva Harhala
Janne Kantti
Rauno Mäki
Katariina Hätönen
Mirka Löf
Tarja Soukko
Aleksi Melto
Heljä Jännetyinen
Jari Takala
Viljo Paavola
Inga-Liisa Humalamäki
Pasi Eloranta
Taina Sävilammi
Mari Tienpää
Esa Järvenpää
Mervi Koponen
Risto Linnainmaa
Katariina Pylsy
Juhani Vatajaniemi

Tyhjä

Krista Silmu
Mira Card

Äänestys 8: Pohjaesitys jaa, Kokoomuksen esitys 8 Ei

Jaa

Risto Linnainmaa

Viljo Paavola
Esa Järvenpää
Mervi Koponen
Mari Tienpää
Pasi Eloranta
Vilho Ponkiniemi
Jari Takala
Juhani Vatajaniemi
Inga-Liisa Humalamäki
Katariina Pylsy
Krista Silmu
Kati Lahtinen

Ei

Rauno Mäki
Janne Kantti
Kati Seppä
Eeva Harhala
Taina Sävilammi
Carl Willandt
Tanja Lahti
Tuomas Potila
Kirsi Parhankangas
Timo Mäkelä
Heljä Jännetyinen
Mirka Löf
Aleksi Melto
Katariina Hätönen
Janne Mäkinen
Tarja Soukko
Mira Card
Pirjo Järvensivu

Äänestys 9: Pohjaesitys Jaa, Kokoomuksen esitys 9 Ei

Jaa

Heljä Jännetyinen
Rauno Mäki
Esa Järvenpää
Risto Linnainmaa
Viljo Paavola
Pirjo Järvensivu
Eeva Harhala
Taina Sävilammi
Juhani Vatajaniemi
Janne Mäkinen
Inga-Liisa Humalamäki
Mari Tienpää
Krista Silmu
Janne Kantti
Jari Takala
Katariina Pylsy

Kati Seppä
Kati Lahtinen
Pasi Eloranta

Ei

Carl Willandt
Tanja Lahti
Kirsi Parhankangas
Tuomas Potila
Aleksi Melto
Tarja Soukko
Timo Mäkelä
Mervi Koponen
Vilho Ponkiniemi
Mira Card

Tyhjä

Mirka Löf
Katariina Hätönen

Äänestys 10: Pohjaesitys Jaa, Ponkiniemen esitys Ei

Jaa

Risto Linnainmaa
Rauno Mäki
Eeva Harhala
Taina Sävilammi
Viljo Paavola
Kati Seppä
Kirsi Parhankangas
Tanja Lahti
Pirjo Järvensivu
Janne Kantti
Mari Tienpää
Juhani Vatajaniemi
Inga-Liisa Humalamäki
Esa Järvenpää
Heljä Jännetyinen
Timo Mäkelä
Tarja Soukko
Mira Card
Aleksi Melto
Jari Takala
Carl Willandt
Kati Lahtinen
Pasi Eloranta
Janne Mäkinen
Tuomas Potila
Mervi Koponen
Katariina Pylsy

Ei

Mirka Löf
Vilho Ponkiniemi

Katariina Hätönen
Krista Silmu

Äänestys 11: Pohjaesitys Jaa, Kokoomuksen esitys 11 Ei

Jaa

Inga-Liisa Humalamäki
Risto Linnainmaa
Juhani Vatajaniemi
Viljo Paavola
Heljä Jännetyinen
Mari Tienpää
Pirjo Järvensivu
Vilho Ponkiniemi
Jari Takala
Esa Järvenpää

Ei

Kirsi Parhankangas
Tuomas Potila
Timo Mäkelä
Aleksi Melto
Tanja Lahti
Eeva Harhala
Kati Seppä
Pasi Eloranta
Rauno Mäki
Mervi Koponen
Mirka Löf
Carl Willandt
Janne Kantti
Taina Sävilammi
Katariina Hätönen
Mira Card
Tarja Soukko
Janne Mäkinen
Katariina Pylsy
Kati Lahtinen
Krista Silmu

Äänestys 12: Pohjaesitys Jaa, Kokoomuksen esitys 12 Ei

Jaa

Risto Linnainmaa
Inga-Liisa Humalamäki
Heljä Jännetyinen
Viljo Paavola
Pirjo Järvensivu
Juhani Vatajaniemi
Mari Tienpää
Mervi Koponen
Jari Takala
Esa Järvenpää

Ei

Carl Willandt
Kirsi Parhankangas
Kati Seppä
Janne Kantti
Janne Mäkinen
Timo Mäkelä
Tanja Lahti
Tuomas Potila
Tarja Soukko
Taina Sävilammi
Aleksi Melto
Eeva Harhala
Vilho Ponkiniemi
Pasi Eloranta
Katariina Pylsy
Katariina Hätönen
Mirka Löf
Krista Silmu
Rauno Mäki
Mira Card
Kati Lahtinen

Äänestys 13: Pohjaesitys Jaa, Eeva Harhalan ei

Jaa

Rauno Mäki
Kirsi Parhankangas
Kati Seppä
Janne Kantti
Viljo Paavola
Pirjo Järvensivu
Mirka Löf
Inga-Liisa Humalamäki
Esa Järvenpää
Heljä Jännetyinen
Tuomas Potila
Mari Tienpää
Juhani Vatajaniemi
Pasi Eloranta
Timo Mäkelä
Tarja Soukko
Janne Mäkinen
Mervi Koponen
Carl Willandt
Jari Takala
Aleksi Melto
Katariina Hätönen
Tanja Lahti
Vilho Ponkiniemi
Mira Card

Ei

Eeva Harhala
Risto Linnainmaa
Taina Sävilammi
Kati Lahtinen
Krista Silmu
Katariina Pylsy

Äänestys 14: Pohjaesitys Jaa, Kokoomuksen esitys 14 Ei

Jaa

Rauno Mäki
Janne Kantti
Risto Linnainmaa
Inga-Liisa Humalamäki
Pirjo Järvensivu
Janne Mäkinen
Viljo Paavola
Heljä Jännetyinen
Kati Seppä
Taina Sävilammi
Mari Tienpää
Pasi Eloranta
Juhani Vatajaniemi
Katariina Pylsy
Esa Järvenpää
Jari Takala
Eeva Harhala

Ei

Mervi Koponen
Tuomas Potila
Mirka Löf
Timo Mäkelä
Carl Willandt
Tanja Lahti
Vilho Ponkiniemi
Katariina Hätönen
Tarja Soukko
Aleksi Melto
Kirsi Parhankangas
Kati Lahtinen
Mira Card

Tyhjä

Krista Silmu

Päätös

Valtuusto hyväksyi esityksen näillä muutoksilla äänestysten jälkeen.

1. Tekstiosan sivulle 42 kohdan "Vakauttamisen keinoina selvitetään..." viidennen pallukan, jonka teksti alkaa "Selvitetään vuoden 2026 aikana Heinijärven koulun ja päiväkodin lakkauttaminen..." teksti korvataan kokonaisuudessaan seuraavalla tekstillä:

"Selvitetään vuoden 2026 aikana Hämeenkyrön perusopetusyksiköiden ja päiväkotien tilanne ja mahdolliset lakkauttamistarpeet tekemällä tarvittavat kuntotutkimukset, lapsivaikutusarvioinnit, kuntalaiskuulemiset sekä ennuste seuraavan kymmenen vuoden oppilaskehityksestä. Kuntotutkimukset toteutetaan Heinijärven ja Kyröskosken kouluissa.

Sama muutos tehdään myös sivulle 51 kappaleeseen, joka alkaa: "Vuonna 2026 selvitetään ja tuodaan päätöksentekoon Heinijärven koulun ja päiväkodin lakkauttaminen..."

2. Sivun 42, kohtaan "Perusopetuksen hallinnollinen uudistaminen":

Teksti muutetaan: Perusopetuksen hallinnollinen uudistaminen, siten että Kirkonkylän ja Kyröskosken koulut muodostavat yhden hallinnollisen koulun, jolla on kaksi yksikköä. Tämän lisäksi Mahnalan ja Heinijärven koulut muodostavat toisen hallinnollisen koulun. Näillä muutoksilla saadaan aikaan kustannussäästöjä materiaalihankinnoissa sekä lisätään hallinnollisen työn että työnjohdon sujuvuutta.

3. Taloussuunnitelmaan sisältyvä esitys hyvinvointijaoston lakkauttamisesta kumotaan ja jaoston toiminta säilytetään.

4. Sivun 52 tavoitetaulukon muuttaminen seuraavaksi

Tavoite	Tavoitetaso ja mittari	Vastuuhenkilö
Palveluverkon mukauttaminen suunnitellaan vähenevään oppilasmäärään ja varhaiskasvatuksen yksiköiden hyvä täyttöaste	Tavoitetaso: Suunnitelma palveluverkon mukauttamiselle on laadittu. Mittari: suunnitelma on valmis vuonna 2026, Varhaiskasvatusyksiköiden täyttöaste 95 %, käyttöaste 80 %	Sivistysjohtaja, varhaiskasvatuksen johtaja, rehtorit

5. Lisätään teksti: Kunta hoitaa metsiään metsänhoitosuunnitelman mukaan.

6. Siirretään taloussuunnitelman investointiosassa, sivulla 78 esitetyn rivin "Eläinlääkärin rakennus, ltk" vuodelle 2028 varatut 20 000 euroa vuodelle 2026.

7. Poistetaan taloussuunnitelman investointiosasta, sivulta 78, rivi "Kunnan arkistotilojen remontointi suunnittelu 2025 ja toteutus 2026" ja lisätään sen tilalle rivi "Kunnan arkiston digitointi- ja säilytysvaihtoehtojen selvittäminen sekä parhaan mahdollisen vaihtoehdon valinta ja toteuttaminen", varataan tähän seuraavat summat:
2026: 20 000 euroa
2027: 200 000 euroa
2028: 50 000 euroa
Rivin lisätietosarakkeeseen lisätään teksti "Toteutuksen kustannusarvio selviää ja päivitetään vuoden 2026 aikana tehtävän selvityksen ja kilpailutuksen jälkeen."

8. Taloussuunnitelman investointiosan vesihuoltoa koskevilta riveiltä, sivulta 78, poistetaan tekstiosuus "oletuksena yhtiöittäminen vuoden 2027 alusta" ja

viimeiseltä riviltä suunnittelua koskeva osuus "suunnittelu 2025" sekä lisätään taloussuunnitelman tekstiosuuden sivulle 75, lauseen "Yhtiö voisi aloittaa toimintansa vuoden 2027 alusta." perään lause "Yhtiöittäminen on huomioitu taloussuunnitelman investointiosan luvuissa."

Valtuusto hyväksyi lainanottovaltuuden.

Tiedoksi

talous- ja hallintojohtaja Paloranta, controller Rönkkö, lautakunnat

Kunnanhallitus, § 237, 01.12.2025
Kunnanvaltuusto, § 69, 15.12.2025

§ 69

Taloussuunnitelma 2025, muutostalousarvio 3/2025

HMKDno-2024-161

Kunnanhallitus, 01.12.2025, § 237

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Muutostalousarvio 3_2025_kh 1.12.2025

Ensimmäinen muutostalousarvio tehtiin toukokuussa. Sen oli tarkoitus olla supistava, mutta lopputuloksena oli tulosta heikentävä muutostalousarvio. Toinen muutostalousarvio tehtiin lokakuun valtuustolle hyväksyttäväksi. Siinä tulos parani 102 000 euroa.

Nyt tehdään vuoden kolmas ja viimeinen muutostalousarvio.

Isoimmat asiat muutostalousarviossa:

- toimintakatteeseen vaikuttavia muutoksia tehdään useita ja ne selostetaan liitteenä olevassa muutostalousarviossa
- valtionosuusarviota korjataan hieman ylöspäin
- investointeihin tehdään useita muutoksia, ne selostetaan liitteenä olevassa muutostalousarviossa

Muutostalousarvio on toimintakatetta pienentävä ja tulosta parantava 212 000 euroa.

Muutostalousarvio on pykälän liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan muutostalousarvion.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto, 15.12.2025, § 69

Liitteet

1 Muutostalousarvio 3_2025_kh 1.12.2025

Hallitus 1.12.2025, 237 §

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan muutostalousarvion.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

talous- ja hallintojohtaja Paloranta, lautakunnat, controller Rönkkö

Kunnanhallitus, § 238, 01.12.2025
Kunnanvaltuusto, § 70, 15.12.2025

§ 70

Hallintosäännön päivitys 2025

HMKDno-2025-513

Kunnanhallitus, 01.12.2025, § 238

Valmistelijat / lisätiedot:

Tiina Paloranta, talous- ja hallintojohtaja, tiina.paloranta@hameenkyro.fi

Liitteet

- 1 Liite kh 1.12.2025, Hallintosääntö päivitys joulukuu 2025 valmis
- 2 Liite kh 1.12., hallintosäännön liite, valmis

Hallintosääntö on hyväksytty alunperin vuonna 2015. Hallintosääntöä on päivitetty tähän mennessä 16 kertaa. Sääntö on osin jo rakenteeltaan sekaisin ja useissa päivityksissä lisätyt yksittäiset asiat ovat tehneet sitä sekavan. Hallintosääntö on tarkoitus uusia kokonaan vuoden 2026 aikana.

Nyt vielä joudutaan tekemään nykyiseen hallintosääntöön tämä päivitys pääasiassa lupajaoston lakkaamisen takia. Ensi vuonna joudutaan luultavasti vielä muokkaamaan joitain asioita.

Tässä päivityksessä

- poistetaan lupajaoston asiat hallintosäännöstä ja sen liitteestä siltä osin, kuin ne siirtyvät yhteistoiminta-alueella
- siirretään lupajaoston kunnalle jäävät asiat päätettäväksi muille
- siirretään kunnasta poistuviin virkoihin liittyvä ratkaisovalta muille
- poistetaan liitteessä olevasta erityislakien ratkaisuvallasta kaikki viranhaltijoille delegoidut asia ja siirretään ne elinympäristölautakunnalle, joka voi halutessaan delegoida ne alaisilleen viranhaltijoille.

Liitteenä on päivitetty hallintosääntö liitteineen sekä oheismateriaalina sääntö ja liite, joihin on merkitty muutokset.

Kuntalaki 14 §: valtuuston tehtäviin kuuluu päättää hallintosäännöstä.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle

1. lupajaoston lakkauttamista
2. liitteenä olevan hallintosäännön päivityksen hyväksymistä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanvaltuusto, 15.12.2025, § 70

Liitteet

- 1 Liite kh 1.12., hallintosäännön liite, valmis
- 2 Liite kh 1.12.2025, Hallintosääntö päivitys joulukuu 2025 valmis

Hallitus 1.12.2025, 238 §

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle

- 1. lupajaoston lakkauttamista
- 2. liitteenä olevan hallintosäännön päivityksen hyväksymistä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Tiedoksi

lautakunnat, esihenkilöt

Elinympäristölautakunta, § 50,06.05.2025

Kunnanhallitus, § 123,19.05.2025

Elinympäristölautakunta, § 89,04.11.2025

Elinympäristölautakunta, § 113,02.12.2025

Kunnanhallitus, § 246,08.12.2025

Kunnanvaltuusto, § 71, 15.12.2025

§ 71

Yksityisteiden kunnossapitoavustusperusteet ja vuoden 2026 poikkeusmenettely

HMKDno-2025-171

Elinympäristölautakunta, 06.05.2025, § 50

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Vaahtera, maanrakennusmestari, ari.vaahtera@hameenkyro.fi

Hämeenkyrön kunta avustaa yksityistiekuntia osallistumalla teiden ylläpitokustannuksiin kunnossapitosopimuksien, 84 kpl, perusteella, tai vuosittain haettavin kunnossapitosavustuksin 63 kpl (hakemusten määrä v. 2025). Kunnossapitosopimuksen perusteella hoidettavien yksityisteiden pituus on noin 217 km ja kunnossapitoavustuksin hoidettavien yksityisteiden pituus on noin 56 km.

Yksityistiekuntien avustaminen perustuu kunnanvaltuuston päätökseen 29 §, 30.9.1996, missä todetaan seuraavasti:

1. Kunta vastaa voimassa olevien sopimusten täyttämisestä edelleenkin ilman tiekuntien omavastuuosuutta, edellyttäen kuitenkin, että:
 - tie palvelee ympärivuotista asutusta
 - tietä hoidetaan vain viimeiseen ympärivuotisesti asuttuun kiinteistöön
 - tien hoito-osuuden tulee olla järjestäytyneitä ja toimivia
 - tiekunta ja kunta tarkistavat ja täsmentävät työn- ja vastuunjakoa tarkoituksenmukaiseksi.
2. Kunta avustaa 1. kohdassa tarkoitettuja järjestäytyneitä tiekuntia, mitkä itse hoitavat tiensä hoitoavustuksella, mikä on 50 % edellisen vuoden keskimääräisestä hoitomenoista €/m.
3. Linjaratkaisu on toistaiseksi voimassa
4. Katsoa vastanneensa näin MTK-Hämeenkyrön aloitteeseen (loppuun käsitelty)
5. todeta, että kunnan hoidossa olevia, tai avustettavia teitä, saa käyttää muidenkin, kuin tieosakkaiden hyväksi, tilapäiseen ja satunnaiseen liikenteeseen, esteettä.

Tiekuntien ja kunnan välistä hoitosopimukseen perustuvaa tehtävän- ja vastuunjakoa on määritelty teknisen lautakunnan päätöksellä, 4.4.2006, pidetyssä kokouksessa, 27 § mukaisesti, missä päätetään seuraavasti:

Kunnan tehtävät:

Kesähoito:

- höyläys ja lanaus
- pölynsidonnan järjestäminen
- muu kesähoito (liikennemerkkien puhdistus ja korjaus; kaiteiden, reunapaalujen yms. hoito; pienten kelirikkovaurioiden korjaus)

Talvihoito:

- aeraus
- talvihöyläys ja -lanaus
- liukkauden torjunta
- muu talvihoito (kinosten ja lumivallien madaltaminen risteyksissä; tierumpujen sulatus ja puhdistus; lumen ja jään tukkimien ojien aukaisu)

Kunnostustyöt:

- sorastus
- pienten maakivien poisto
- kevättulvan katkaisemien teitten korjaus

Tiekunnan avustaminen perusparannushankkeissa:

- kunta avustaa yksityistien tiekuntaa valtuuston päätöksen 27.11.2000, 51 § mukaisesti, valtion ja /tai kunnan perusparannusavustuksen hakemisessa, laatimalla hankkeen kustannusarvion ja työn teettämisessä laatimalla urakkatarjouspyynnön. Kunta osallistuu yksityisteiden peruskunnostukseen, valtuuston päätöksen mukaisesti 15–20 % kokonaiskustannuksista, elinympäristölautakunnan harkinnan mukaisille teille, tarkoitukseen varatun määrärahan puitteissa.

Tiekunnan tehtävät:

Kesähoito:

- puhtaanapito; ajoradalle kertyneen lian, roskien ja puiden oksien, yms. poisto.
- tienvarsien niitto
- vesakon raivaus
- tien sivu- ja laskuojien perkaus
- reunapalteiden poisto (sivuojen perkauksen yhteydessä)
- tilapäisten ja pysyvien liikennemerkkien hankinta ja pystytys (kunnalta tilapäiset merkit)

Talvihoito:

- aerausviittojen asennus ja poisto (kunnalta viitat)

Kunnostustyöt:

- tierumpujen kunnostus/uusiminen
- siltojen kunnostus, mm puukantisten siltojen uusiminen

Tien perusparantaminen:

- kelirikkovaurioiden parantaminen kantavuutta lisäämällä; massanvaihto
- isojen maakivien poisto
- rumpujen (yli 500 mm) uusiminen
- siltojen uusiminen/korjaaminen
- tielinjauksien oikaisut/muuttaminen.

Tehtävien määrittely on osoittautunut monitulkintaiseksi, eikä vastaa kummankaan sopijaosapuolen tulkintaa tehtävienjaosta. Sopimus on laadittu liian epämääräiseksi ja vaatii ehdottomasti vähintään yksityiskohtien tarkennuksia.

Vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaan, kunnan menot olivat yksityisteiden hoidon osalta **448 878** euroa (€). Vertailun vuoksi, vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaan, menot olivat yksityisteiden hoidon osalta 405108 euroa (€). Nykyrahoituksella ei kunnan omasta toiminnasta aiheutuva korjausvelka hoitosopimuksien perusteella hoidettavalla yksityistiestöllä enää kasva. Tie kuntien omasta toiminnasta johtuva korjausvelan kasvu sen sijaan saattaa osalla tieverkkoa näin tehdä. Osa yksityistiekunnista toimii hoitosopimuksen edellyttämällä tavalla, osa taas ei. Yksityisteiden kuntotasoissa on tästä syystä merkittäviä eroja ja huonosti toimivien tie kuntien tietä kohtaan tekemät, riittämättömät toimenpiteet aiheuttavat kunnalle merkittäviä lisäkustannuksia, kunnan pyrkiessä pitämään yksityistien kunnan sopimuksen edellyttämällä tasolla.

Yksitystieverkon ylläpito julkisin varoin ei ole lakisääteistä toimintaa, vaan on jokaisen kunnan itsensä päätettävissä.

Traktorinkuljettajan työtehtävistä suuntautuu yksityisteille noin 25 % työn osuus, tienhoitotraktorin käytöstä noin 25 % niin ikään, osittuu yksityisteiden hoitoon. Tarve on suurempi, mutta tehtävien samanaikaisuus tieverkolla, pakottaa lisäkapasiteetin hankkimiseen ulkopuolelta.

Traktorinkuljettajalta, kunnossapitotyöntekijältä ja puutarhatyöntekijältä, kuluu edellä mainitun työn lisäksi 5–15 % työajasta yksityisteiden liikennemerkkitöihin ja jäätyneiden tierumpujen sulatukseen. Tarve vaihtelee vuosittain.

Maanrakennusmestarin viranhoitoon käyttämästä ajasta, yksityistieasioiden hoitaminen vie 60–70 %. Merkittävin aika tästä kuluu tiestötarkastuksiin, reklamaatiotarkastuksiin, palautteiden käsittelyyn ja laadunvalvontaan. Toimenpiteet ovat välttämättömiä töiden toimenpiteellisen ohjauksen takia.

Maanrakennusmestari hoitaa myös vastaavan kunnossapidon kaava-alueilla, vastaa kuntalaispalautteiden käsittelystä, kunnan kaava-alueiden viherhoidosta, puistometsistä, toimenpideluvista, torista, viranomastehtävistä, ja urakoitsijoiden työohjauksesta, Miharin uimarannasta, liikennemerkkeistä, toteuttaa investointikohteiden rakennuttamista, vastata konekalustosta ja varastosta, sekä varikosta, soranottoalueista, venepaikoista ja satamista, tekee kaikki näihin tarvittavat kilpailutukset ja päätökset ja tarkastaa laskut, laatia työsuunnitelmat ja teettää työkohdesuunnitelmat, sekä toiminnot mahdollistavan talousarvion ja seurata talouden toteutumista. Maanrakennusmestari toimii myös lähiesimiehenä viidelle kunnan omalle työntekijälle ja antaa asiantuntija-apua muille palvelualueille, toimii tarvittaessa yhdyskuntatekniikan päällikön sijaisena ja niin edelleen. Toiminta on ajankäytöllisesti vähintäänkin haastavaa ja onkin johtanut toimintojen priorisointiin. Yksityisteiden hoitamisesta luopuminen vapauttaisi merkittävästi ehdottoman välttämättömiä henkilöstöresursseja muihin lakisääteisiin ja viranhoidossa vaadittaviin tehtäviin.

Kunnanhallituksen päätös § 72, 31.3.2025, otteita pöytäkirjasta:

"Talousarvio hyväksyttiin joulukuussa 2024. Se on alijäämäinen 3,5 milj. euroa. Taloussuunnitelma on laskennallisesti tasapainossa niin, että suunnitelmakauden aikana kaikki ylijäämät kulutetaan. Suunnitelmassa ei ole kuitenkaan yksilöity asioita, joiden avulla suunnitelma saadaan toteutettua. On vain todettu, että suunnitelmakaudella on kolmen miljoonan euron vakauttamisen tarve.

Vuoden 2025 ensimmäinen verotuloennuste on talousarviota heikompi. Se perustuu vielä edellisen vuoden tietoihin, joten ei ole vielä käyttökelpoinen ennuste. Vuoden aikana tulee neljästä kuuteen ennustetta.

Talousarviossa on mainittu vuoden aikana selvitettäviä keinoja ja terävöitettäviä keinoja. Näitä on käyty johtoryhmässä läpi, sovittu valmisteluvastuu ja päätettäväksi tuleviin asioihin päätöksentekoaikataulut.

Suunnitelmavuosien osalta on tehty tarkentavia laskelmia ja arvioitu 3 miljoonan euron vakauttamisen toteuttamismahdollisuuksia vuosien 2026 ja 2027 aikana. Valmistelun aikana on vahvistunut käsitys, että vakauttamisen täytyy alkaa jo tänä vuonna ja kuluva talousarvio ei saa toteutua suunnitelman mukaisena.

Hallitus käynnistää vuoden ensimmäisen muutostalousarvion valmistelun. Hallitus antaa lautakunnille ohjeen tehdä vuoden 2025 muutokset, joilla palvelualuekohtaiset ulkoiset menot vähenevät alla olevan taulukon mukaisesti. Talousarviokirjassa palvelualuekohtaiset menot sisältävät myös sisäiset menot, joten näitä lukuja ei voi verrata talousarviokirjan lukuihin". Kunnanjohtaja ja palvelujohtajat ovat valmistelleet säästötoimien kohdentamista eri vuosille. Kuluvan vuoden realistiseksi menojen vähentämiseksi on arvioitu puoli miljoonaa euroa.

"Kunnanjohtaja ja palvelujohtajat ovat alkaneet kerätä listausta vakauttamisen toimista ja aikatauluista. Tähän talousarviomuutokseen listataan tänä vuonna toteutettavat keinot. Valmistelussa on myös keinot vuosille 2026–2028. Nämä tulevat päätettäväksi vuoden 2026 talousarvion yhteydessä".

Tämä on yksi esitys vakauttamistoimiksi.

Pirkanmaan kunnat eivät pääsääntöisesti hoida yksityisteitä tähän tapaan, kuin Hämeenkyrön kunta tekee. Ainoastaan Ikaalisten kaupungin toimintatapa on verrattavissa Hämeenkyrön kunnan toimintatapaan, erotuksella, että Ikaalisten kaupunki tekee yksityisteiden hoidon osalta jokseenkin kaiken, mutta tätä asiaa tullaan tarkastelemaan myös siellä uudelleen.

Esimerkkejä:

- Parkanon kaupunki avustaa yksityistiekuntia kunnossapitoavustuksin ja peruskorjausavustuksin, ei hoida.
- Ylöjärven kaupunki toimii samoin, kuin Parkanon kaupunki.
- Nokian kaupunki myöntää kunnossapitoavustuksia talousarvioissa myönnettyjen varojen verran. Nokian kaupunki ei myönnä avustuksia peruskorjauksiin, tekee talviaurauksen ilman liukkaudentorjuntaa, 24 tunnin vasteaikaa noudattaen.
- Pirkkalan kunta antaa tiekunnille kaksi vaihtoehtoa, mistä tiekunta tekee itselleen sopivamman valinnan: Kunta avustaa tiekuntaa rahallisesti, tai tekee aurauksen ja liukkaudentorjunnan, ei tee kesähoitoa, myöntää 50 % avustuksen määrästä.

- Sastamalan kaupunki myöntää kunnossapitoavustusta, ei tee hoitotoimia, eikä avusta peruskorjausta.
- Lempäälän kunta avustaa tai hoitaa yksityisteitä, mutta laskuttaa 50 % kustannuksista tiekunnilta. Yrittää luopua yksityisteiden avustamisesta kokonaan, toistaiseksi onnistumatta.
- Ruoveden kunta myöntää kunnossapitoavustusta, ei myönnä varoja peruskorjaukseen, eikä tee hoitoa.
- Valkeakosken kaupunki myöntää kunnossapitoavustusta talousarvioissa myönnettyjen varojen perusteella, ei avusta peruskorjauksia, eikä tee hoitoa.
- Akaan kaupunki toimii samoin, kuin Valkeakosken kaupunki.
- Oriveden kaupunki toimii samoin, kuin Valkeakoski ja Akaa.

Yksityistieverkon ylläpidon kustannustrendi on jatkuvasti nouseva ja käyttää jo nykyiselläänkin huomattavan osan teknisen puolen taloudellisista voimavaroista. Tämän sopimusperusteisen kustannusnousun vuoksi on perusteltua ehdottaa nykyisen käytännön muuttamista, esimerkiksi siten, että kunnanvaltuusto määrittää vuosittain rahasumman, mikä käytetään yksityistieverkoston ylläpitoon. Nykyiset hoitosopimukset päätettäisiin ja siirryttäisiin järjestelmään, missä yksityistiekuntia avustettaisiin vain osallistumalla taloudellisesti ja kilometriperusteisesti myönnettäviin, todistetusti toteutuneisiin tienhoitokustannuksiin. Perusparannusavustuksista luovuttaisiin. Kaikenlaisesta yksityisteiden hoitotoimista voidaan pidättäytyä myös kokonaan.

Esimerkkilaskelma maksettavasta kunnossapitoavustuksesta.

- 1. luokkaan hyväksytyille yksityistiekunnille vuosittaisen avustuksen määrä on 1,07 euroa tiemetriä kohden
- 2. luokkaan hyväksytyille yksityistiekunnille vuosittaisen avustuksen määrä on 0,72 euroa tiemetriä kohden

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

Elinympäristölautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

1. Yksityisteiden hoitosopimukset irtisanotaan päättyviksi 31.12.2025, kuitenkin siten, että *talvihoito* tehdään sopimusten mukaisesti 30.4.2026 saakka.
2. Yksityistiekuntien avustusjärjestelmää muutetaan siten, että uusia yksityisteiden tienhoitosopimuksia ei 1.1.2026 lähtien enää tehdä ja todistetusti toimivia yksityistiekuntia avustetaan hakemusten perusteella seuraavasti:
3. Avustuskelpoiset yksityistiekunnat jaetaan kahteen toimintaluokkaan 1. ja 2.

Luokka 1: Merkittävät läpikulkuliikennettä palvelevat yksityistiet

- tien tulee olla liikenteellisesti merkittävä (tietä käytetään yleisesti läpikulkutienä, tai tien varrella on palvelulaitoksia tai muita merkittävästi liikennettä lisääviä toimintoja).

Luokka 2: Muut, kuin luokkaan 1. kuuluvat yksityistiet.

4. Ensimmäiseen luokkaan voi kuulua enintään 30 % avustuskelpoisten yksityisteiden kokonaispituudesta, muut avustuskelpoiset yksityistiet sijoitetaan kuulumaan luokkaan 2. Luokitukset tulevat voimaan 1.1.2026.

5. Yksityisteiden luokituksesta päättää maanrakennusmestari.

6. Nykyisin voimassa olevat säännöt, mitkä määrittävät yksityistiekunnan avustuskelpoisuuden jäävät voimaan sellaisenaan, lisäksi että yksityistiekunnan on toimitettava vuosittaisen avustushakemuksen liitteenä todistus tiekunnan osakkailta kerätyistä tienhoitomaksuista.

7. Valtuusto päättää vuosittain yksityisteille kohdistettavan avun määrästä.

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Tiina Jokela teki esityksen, että päätösehdotukseen lisätään vielä kohta 8: Syksyllä 2024 järjestetään tiekunnille infotilaisuus ja jatkossa tilaisuus järjestettäisiin vuosittain. Tätä esitystä kannatettiin yksimielisesti.

Lisäksi esittelijä teki muutetun päätösehdotuksen, joka sisälsi Tiina Jokelan tekemän esityksen. Muutettua päätösehdotusta kannatettiin yksimielisesti.

Muutettu päätösehdotus

1. Elinympäristölautakunta päättää irtisanoa yksityisteiden hoitosopimukset päättyviksi 31.12.2025, kuitenkin siten, että *talvihoito* tehdään sopimusten mukaisesti 30.4.2026 saakka.

2. Elinympäristölautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

1. Yksityistiekuntien avustusjärjestelmää muutetaan siten, että uusia yksityisteiden tienhoitosopimuksia ei 1.1.2026 lähtien enää tehdä ja todistetusti toimivia yksityistiekuntia avustetaan hakemusten perusteella seuraavasti:
 - Avustuskelpoiset yksityistiekunnat jaetaan kahteen toimintaluokkaan 1. ja 2.
Luokka 1: Merkittävät läpikulkuliikennettä palvelevat yksityistiet - tien tulee olla liikenteellisesti merkittävä (tietä käytetään yleisesti läpikulkutienä, tai tien varrella on palvelulaitoksia tai muita merkittävästi liikennettä lisääviä toimintoja).
 - Luokka 2: Muut, kuin luokkaan 1. kuuluvat yksityistiet.
 - Ensimmäiseen luokkaan voi kuulua enintään 30 % avustuskelpoisten yksityisteiden kokonaispituudesta, muut avustuskelpoiset yksityistiet sijoitetaan kuulumaan luokkaan 2. Luokitukset tulevat voimaan 1.1.2026.
 - Yksityisteiden luokituksesta päättää maanrakennusmestari.
2. Nykyisin voimassa olevat säännöt, mitkä määrittävät yksityistiekunnan avustuskelpoisuuden jäävät voimaan sellaisenaan, lisäksi että yksityistiekunnan on toimitettava vuosittaisen avustushakemuksen liitteenä todistus tiekunnan osakkailta kerätyistä tienhoitomaksuista.

-
3. Valtuusto päättää vuosittain yksityisteille kohdistettavan avun määrästä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus, 19.05.2025, § 123

Liitteet

- 1 EVA-lomake 2025 yksityistieasia kh
- 2 Yksityistieavustusten ja hoitosopimusten tarkastelu YRVA

Elinympäristölautakunta 6.5.2025, 50 §

Ennakkovaikutusten arviointilomake (eva) ja yritysvaikutusten arviointilomake (yrva) laitetaan pykälän liitteeksi viimeistään perjantaina 16.5.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus esittää valtuustolle

1. Yksityistiekuntien avustusjärjestelmää muutetaan siten, että uusia yksityisteiden tienhoitosopimuksia ei 1.1.2026 lähtien enää tehdä ja todistetusti toimivia yksityistiekuntia avustetaan hakemusten perusteella seuraavasti:
 - Avustuskelpoiset yksityistiekunnat jaetaan kahteen toimintaluokkaan 1. ja 2.
Luokka 1: Merkittävät läpikulkuliikennettä palvelevat yksityistiet - tien tulee olla liikenteellisesti merkittävä (tietä käytetään yleisesti läpikulkutienä, tai tien varrella on palvelulaitoksia tai muita merkittävästi liikennettä lisääviä toimintoja).
Luokka 2: Muut, kuin luokkaan 1. kuuluvat yksityistiet.
 - Ensimmäiseen luokkaan voi kuulua enintään 30 % avustuskelpoisten yksityisteiden kokonaispituudesta, muut avustuskelpoiset yksityistiet sijoitetaan kuulumaan luokkaan 2. Luokitukset tulevat voimaan 1.1.2026.
 - Yksityisteiden luokituksesta päättää maanrakennusmestari.
2. Nykyisin voimassa olevat säännöt, mitkä määrittävät yksityistiekunnan avustuskelpoisuuden jäävät voimaan sellaisenaan lisäyksellä, että yksityistiekunnan on toimitettava vuosittaisen avustushakemuksen liitteenä todistus tiekunnan osakkailta kerätyistä tienhoitomaksuista.
3. Valtuusto päättää vuosittain yksityisteille kohdistettavan avun määrästä.
4. Syksyllä 2025 järjestetään tiekunnille infotilaisuus ja jatkossa tilaisuus järjestetään vuosittain.

Päätös

Hallitus palautti yksimielisesti asian valmisteluun elinympäristölautakunnalle.

Elinympäristölautakunta, 04.11.2025, § 89

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Vaahtera, maanrakennusmestari, ari.vaahtera@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Liite 1 Tielista avustusluokista.pdf

Elinympäristölautakunta teki kunnanhallitukselle, maanrakennusmestarin valmistelevan esityksen tavasta, miten kunta osallistuu yksityisteiden ylläpitoon varsinaisten kunnan kustantamien tienhoitotoimien päätyttyä. Kokouksessaan 19.5.2025, § 123, kunnanhallitus päätti palauttaa asian elinympäristölautakunnalle uudelleenvalmisteltavaksi.

Vuodesta 2026 alkaen avustuskelpoinen yksityistiematka asettuu vuosittaisen kustannusarvioperusteisen kunnossapitoavustuksen kohteeksi. Tiekunnan pitää hakea kunnossapitoavustusta jatkossa vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Maanrakennusmestari käsittelee hakemukset ja päättää kunnossapitoavustukset viranhaltijapäätöksellä. Kunnossapitoavustusten määrä päätetään aina vuosittain talousarvion yhteydessä.

Kunnossapitoavustuksen saaminen edellyttää:

- Yksityistielaki 24 §: Tie on pidettävä sellaisessa kunnossa, että se kestää tieosakkaiden ja muiden käyttäjien tie- ja käyttömaksuissa huomioon otetut kuljetukset.
- Yksityiselle tielle on perustettu tiekunta ja tiekunnan tulee olla toimiva ja toiminnassa on noudatettava yksityistielakia. Tiekuunnalla on oltava voimassa oleva pankkitili, sekä sen on toimitettava kokouspöytäkirja vuosittain, tilinpäätöstietoineen,
- Yksityistä tietä koskevat tiedot ovat ajan tasalla Maanmittauslaitoksen yksityistierekisterissä sekä Väyläviraston tie- ja katuverkon tietojärjestelmässä.
- Maanrakennusmestarilla on mahdollisuus puuttua ilmenneisiin laiminlyönteihin tiekunnan toiminnassa, tilinpäätöksessä tai tien hoidossa.
- Avustusten takaisinperintä on mahdollista väärin tietojen antamistapauksissa.
- Yksityisen tien vaikutuspiirissä on oltava pysyviä asuntoja. Pysyvällä asunnolla tarkoitetaan, että asunnosta maksetaan vakituisen asunnon kiinteistövero ja asukkaan vakituinen osoite on kyseiselle kiinteistölle.
- Ainoastaan loma-asutusta palvelevaa tietä ei avusteta.
- Avustussumma jaetaan tien pituuden perusteella. Tien vähimmäispituus on 250 m ja avustettava tien pituus määräytyy vakituisen asutuksen osuuden mukaan.
- Avustuksen ehtona on, että tiekunta kerää tieyksikkömaksuja. Kunnossapitoavustus on enintään edellisvuoden tieyksikkömaksujen suuruinen.
- Alle 100 euron avustuksia ei makseta

Yksityistiet ehdotetaan jaettavaksi kolmeen (3) avustusluokkaan, jossa liikenteellisesti merkittävimmät yksityistiet sijoitettaisiin kuulumaan avustusluokkaan.

Yksityistieverkolla on pääsääntöisesti päättyviä teitä, joilla ei ole seudullisesti tärkeää läpikulkuliikennettä. Toisaalta yksityisteillä saattaa sijaita muuta merkittävää toimintaa, mistä aiheutuu liikennesäätöä. Lisäksi on merkittäviä läpikulkuliikennettä palvelevia teitä sekä rinnakkaisliikenneteitä.

1. avustusluokkaan sijoitetaan tiet, jossa tien tulee olla liikenteellisesti merkittävä (tietä käytetään yleisesti läpikulkutienä tai tien varrella on palvelulaitoksia tai muita merkittävästi liikennettä lisääviä toimintoja).

2. avustusluokkaan sijoitetaan kuulumaan merkittävästi liikennöidyt yksityistiet, jotka eivät ole koko matkaltaan 1. avustusluokan kaltaisen liikennekuormituksen kohteena

Tie voi olla läpikulkutie, mikä ei kuitenkaan ole koko pituudeltaan liikennemäärältään merkittävä.

3. avustusluokkaan kuuluvat vähäisen liikennemäärän rasittamat läpikulkutiet, sekä päättyvät yksityistiet.

Eri hoitoluokkiin kuuluvien yksityisteiden hoitoluokkia tarkistetaan vuosittain tiekunnan hakemuksesta, jos liikennerasite tiellä tai tieosalla muuttuu oleellisesti. Elinympäristölautakunta tarkistaa ja täydentää vuosittain tiekunnan tiepituuksia yhdessä tiekunnan kanssa. Nämä tarkistukset huomioidaan aina seuraavan vuoden avustusmäärissä.

Avustushakemukset täytetään sähköisesti kunnan internetsivulla olevaan sähköiseen hakemuslomakkeeseen, jokaisen kalenterivuoden maaliskuun loppuun mennessä. Myöhästyneitä hakemuksia ei käsitellä eikä jakamatta jääneitä avustusvaroja jaeta.

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

Elinympäristölautakunta hyväksyy osaltaan ja esittää edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle uudet yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet ja määrien päivitykset 1.1.2026 alkaen.

Asian käsittely.

Keskustelun kuluessa Tuomas Potila teki esityksen: Tuomas Potila esitti, että asia palautetaan käsittelyyn.

Esityksen mukaan seuraavat asiat on otettava huomioon seuraavassa esityksessä

- Infoa tiekunnille ei ole pidetty, se pitää järjestää
- Vaikutusten arviointi jäänyt tekemättä, oltava seuraavalla kerralla
- Tietoja puuttuu valmistelusta
- Tieluokitus kahteen eri luokkaan
- Taksotuksen tarkastus, valmisteltava seuraavalle kerralle
- Käsittelyyn huhtikuun 2026 kokoukseen

Pauliina Mansikkamäki kannatti esitystä.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty yksi pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys ja asiasta on äänestettävä. Elinympäristölautakunta hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestystavaksi. Pohjaesitys on Jaa ja Tuomas Potilan esitys on Ei.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 0 jaa-ääntä ja 9 ei ääntä. Puheenjohtaja totesi Tuomas Potilan esityksen voittaneen äänestyksen ja tulleen elinympäristölautakunnan päätökseksi.

Äänestykset

Pohjaesitys JAA muutosesitys Ei

Ei

Katri Alavalkama
Tuomas Potila

Pauliina Mansikkamäki
Risto Linnainmaa
Pekka Mäkipää
Inga-Liisa Humalamäki
Janne Kantti
Pia Lehtonen
Jari Takala

Päätös

Elinympäristölautakunta hyväksyi Tuomas Potilan esityksen äänestyksen jälkeen äänin 0-9.

Elinympäristölautakunta, 02.12.2025, § 113

Valmistelijat / lisätiedot:

Ari Vaahtera, maanrakennusmestari, ari.vaahtera@hameenkyro.fi

Liitteet

1 Yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet.pdf

Elinympäristölautakunta käsitteli kokouksessaan 04.11.2025 §89 Yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteita ja määrien päivitystä vuodelle 2026. Elinympäristölautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

Elinympäristöpalvelut järjesti yksityisteille Yksityistie-infon 25.11.2025, jossa esiteltiin mm. elinympäristöpalveluiden valmistelemat uudet kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet ja hakuohjeet. Uusissa kunnossapitoavustusten myöntämisperusteissa ohjeistetaan hakuohjeista, avustusten määrästä ja kustannuksista, avustuksen myöntämisen ehdoista, tien käytöstä ja kunnan kuljetuksista sekä tarkastuksista ja seuraamuksista.

Poikkeus vuosi 2026:

Kaikille avustuskelpoisille tiekunnille joita kunta ei hoida 1 – 4 kk, vuonna 2026 maksetaan kunnossapitoavustusta 600 €/km hakemuksen perusteella. Tiekunnille joita kunta hoitaa 1 – 4 kk, vuonna 2026 maksetaan kunnossapitoavustusta 400 €/km. Vuoden 2026 avustusten hakuajasta tiedotetaan tiekuntia erikseen.

Hämeenkyrönväylän rakentamisen yhteydessä valmistuneiden rinnakkaisteiden avustusperusteet tarkastellaan ja päätetään erikseen.

Tiekunnille järjestetään vuonna 2026 opastusta ja työpajoja yksikkömaksujen määrittämisen ja avustushakemusten täyttämisen osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Ritva Asula-Myllynen, elinympäristöjohtaja

Elinympäristölautakunta hyväksyy osaltaan liitteen mukaiset kunnossapitoavustusperusteet ja vuoden 2026 poikkeusmenettelyn ja esittää niitä edelleen kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Pykälä tarkastetaan kokouksessa.

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa Tuomas Potila teki muutetun päätösehdotuksen, että kunta palauttaa täydelliselle hoitosopimukselle yksityistiet ja varaa siihen tarvittavan määrärahan.

Pekka Mäkipää, Pauliina Mansikkamäki ja Pia Lehtonen kannattivat ehdotusta.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu päätösehdotus, joten asiasta on äänestettävä. Lautakunta hyväksyi puheenjohtajan äänestystapaesityksen: pohjaesitys on jaa ja Tuomas Potilan esitys ei.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 2 jaa-ääntä ja 7 ei ääntä. Puheenjohtaja totesi Tuomas Potilan esityksen voittaneen äänestyksen ja tulleen elinympäristölautakunnan päätökseksi.

Äänestykset

Pohjaesitys Jaa ja muutettu päätösehdotus ei

Jaa

Katri Alavalkama

Inga-Liisa Humalamäki

Ei

Tuomas Potila

Risto Linnainmaa

Pauliina Mansikkamäki

Jari Takala

Pekka Mäkipää

Pia Lehtonen

Janne Kantti

Päätös

Elinympäristölautakunta hyväksyi Tuomas Potilan esityksen äänestyksen jälkeen äänin 2-7.

Eriävä mielipide

Ritva Asula-Myllynen jätti päätökseen eriävän mielipiteen:

Esittelijänä en voi yhtyä toimieliimen tekemään päätökseen, koska vetoan kuntalakiin ja hallintolain periaatteisiin virkavastuustani esittelystä liittyen kunnan taloudelliseen tilanteeseen ja koska tämä on niin poikkeava esitys valmistelusta.

Pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Ari Vaahtera, maanrakennusmestari, ari.vaahtera@hameenkyro.fi

Liitteet

- 1 Yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet.pdf
- 2 Riskiarvio 02122025
- 3 Yritysvaikutusten arviointi
- 4 EVA-lomake 2025 yksityistieasia 0212.pdf

Elinympäristölautakunta 2.12.2025, 113 §.

Elinympäristölautakunta voi hallintosäännön 112 § 3 kohdan nojalla päättää yksityisteiden ottamisesta kunnan hoitoon ja hoidon irtisanomisesta sekä muusta avustamisesta. Yksityisteiden avustusten toimintamalli ei kuulu lautakunnan toimivaltaan.

Hallintosääntö 93 § määrää, että valtuuston tehtävänä on päättää kuntalain mukaisista merkittävistä periaateasioista. Yksityistieavustusten toimintamallista päättäminen on iso periaatteellinen päätös.

Yksityisteiden avustusmallin muuttaminen menee valtuustolle hallituksen kautta, sillä hallitus vastaa valtuuston asioiden valmistelusta (Kuntalaki 93 §).

Lautakunnan päätöksessä kunta palauttaisi yksityistiet täydelliselle hoitosopimukselle ja varaisi siihen tarvittavan määrärahan. Esitetty malli ei ole aiemmin voimassa olleiden sopimusten mukainen. Sopimukset on irtisanottu keväällä. Määräraha myönnetään talousarviossa eikä lautakunta voi päättää määrärahasta tässä yhteydessä.

Taloussuunnitelmassa on varattu yksityisteiden hoitoon ensi vuodelle 230 000 euroa. Elinympäristölautakunnan esittämä toimintamalli, jossa kunta hoitaa kaiken yksityisteiden hoidon, tuo lisämäärärahan tarvetta ainakin 300 000 euroa ja lisäksi on palkattava päätoiminen yksityistieasioiden hoitaja. Arvioitu kokonaiskustannusvaikutus on suuruusluokaltaan yli puoli miljoonaa euroa ja suunnitelmakauden 2026-2028 vaikutus on yli puolitoista miljoonaa euroa.

Pykälän liitteenä on seuraavat asiakirjat:

- Riskiarvio
- Yritysvaikutusten arviointi
- EVA-lomake 2025, yksityistieasia
- Yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet

Ehdotus

Esittelijä: Johanna Rannanjärvi, kunnanjohtaja

Hallitus

1. ottaa päätettäväkseen ja edelleen esitettäväksi valtuustolle yksityistieavustusten toimintamallin ja poikkeusmenettelyn vuodelle 2026
2. esittää valtuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaiset kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet ja vuoden 2026 poikkeusmenettelyn avustusten hakemisen osalta.

Asian käsittely

Keskustelun kuluessa tehtiin kolme muutosesitystä.

Esitys 1: Tanja Lahti esitti:

Hallitus

1. Ottaa päätettäväkseen ja edelleen esitettäväksi valtuustolle yksityistieavustusten toimintamallin ja poikkeusmenettelyn vuodelle 2026.
2. Esittää valtuustolle, että
 - Hämeenkyrön kunta vastaa vuoden 2026 ajan yksityisteiden kunnossapidosta samalla tavalla ja samoin ehdoin kuin vuonna 2025.
 - Hämeenkyrön kunta valmistelee vuoden 2026 aikana yksityisteiden kunnossapitoperiaatteet elinympäristölautakunnan päätöksen 2.12.2025 pohjalta. Kuitenkin sillä erotuksella, että hoitosopimusmalli koskee vain nykyisiä hoitosopimuksia ja avustettavat tiet säilyvät avustettavina teinä.

Rauno Mäki kannatti.

Esitys 2: Taina Sävilammi esitti:

Hallitus

1. Ottaa päätettäväkseen ja edelleen esitettäväksi valtuustolle yksityistieavustusten toimintamallin ja poikkeusmenettelyn vuodelle 2026.
2. Esittää valtuustolle, että Hämeenkyrön kunta vastaa talvikauden 2026-2027 yksityisteiden talvikunnossapidosta hakemuksen perusteella samalla tavalla ja samoin ehdoin, kuin kaudella 2025-2026 ja tällöin tiekunnat vastaavat muilta osin kokonaisuudessaan yksityisteiden kunnossapidosta.
3. Esittää valtuustolle, että niiden teiden osalta, joihin ei tule hakemusta talvikunnossapidosta, noudatetaan liitteen mukaisia kunnossapitoavustusten myöntämisperusteita ja vuoden 2026 poikkeusmenettelyä.
4. Esittää valtuustolle, että vuodesta 2027 alkaen otetaan käyttöön kaikilla yksityisteillä liitteiden mukaiset myöntämisperusteet ja noudatetaan vuoden 2026 poikkeusmenettelyohjetta niiden tiekuntien osalta, joiden talvihoidosta kunta on vastannut kaudella 2026-2027.

Eeva Harhala kannatti.

Esitys 3: Pirjo Järvensivu esitti:

Hallitus

1. Ottaa päätettäväkseen ja edelleen esitettäväksi valtuustolle yksityistieavustusten toimintamallin ja poikkeusmenettelyn vuodelle 2026.
2. Esittää valtuustolle, että Hämeenkyrön kunta vastaa 1.1.2026 alkaen toistaiseksi yksityisteiden talvikunnossapidosta samalla tavalla ja samoin ehdoin kuin vuonna 2025. Tiekunnat vastaavat muilta osin kokonaisuudessaan yksityisteiden kunnossapidosta.

Viljo Paavola kannatti.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty kolme kannatettua muutosesitystä ja asiasta on äänestettävä.

Hallitus hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestystavaksi.

Äänestyksessä 1 ovat Pirjo Järvensivun esitys 3 ja Tanja Lahden esitys 1. Järvensivun esitys on Jaa ja Lahden esitys on Ei.

Äänestyksessä 2 ovat ensimmäisen äänestyksen voittanut ja Taina Sävilammen esitys 2. Ensimmäisen äänestyksen voittanut on Jaa ja Sävilammen esitys on Ei.

Äänestyksessä 3 ovat pohjaesitys ja toisen äänestyksen voittanut esitys. Pohjaesitys on Jaa ja toisen äänestyksen voittanut on Ei.

Äänestyksessä 1 annettiin 6 Jaa-ääntä ja 3 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Pirjo Järvensivun esityksen voittaneen ja tulevan seuraavaan äänestykseen.

Äänestyksessä 2 annettiin 6 Jaa-ääntä ja 3 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Pirjo Järvensivun esityksen voittaneen ja tulevan seuraavaan äänestykseen.

Äänestyksessä 3 annettiin 3 Jaa-ääntä ja 6 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi Pirjo Järvensivun esityksen tulleen hallituksen esitykseksi valtuustolle.

Äänestykset

Äänestyksessä 1 ovat Pirjo Järvensivun esitys Jaa (esitys 3) ja Tanja Lahden esitys Ei (esitys 1).

Jaa

Pirjo Järvensivu
Eeva Harhala
Esa Järvenpää
Mirka Löf
Viljo Paavola
Timo Mäkelä

Ei

Rauno Mäki
Taina Sävilammi
Tanja Lahti

Äänestyksessä 2 ovat Pirjo Järvensivun esitys Jaa (esitys 3) ja Taina Sävilammin esitys Ei (esitys 2).

Jaa

Pirjo Järvensivu
Viljo Paavola
Esa Järvenpää
Timo Mäkelä
Mirka Löf
Tanja Lahti

Ei

Rauno Mäki
Eeva Harhala
Taina Sävilammi

Äänestyksessä 3 ovat pohjaesitys Jaa ja Pirjo Järvensivun esitys Ei (esitys 3).

Jaa

Rauno Mäki
Timo Mäkelä
Taina Sävilammi

Ei

Esa Järvenpää
Pirjo Järvensivu
Eeva Harhala
Viljo Paavola
Tanja Lahti
Mirka Löf

Päätös

Hallitus esittää valtuustolle, että Hämeenkyrön kunta vastaa 1.1.2026 alkaen toistaiseksi yksityisteiden talvikunnossapidosta samalla tavalla ja samoin ehdoin kuin vuonna 2025.

Tiekunnat vastaavat muilta osin kokonaisuudessaan yksityisteiden kunnossapidosta.

Kunnanvaltuusto, 15.12.2025, § 71

Liitteet

- 1 Riskiarvio 02122025
- 2 Yritysvaikutusten arviointi
- 3 EVA-lomake 2025 yksityistieasia 0212.pdf
- 4 Yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet, kv 15.12.2025 päätös

Hallitus 8.12.2025, 246 §

Ehdotus

Hallitus esittää valtuustolle, että Hämeenkyrön kunta vastaa 1.1.2026 alkaen toistaiseksi yksityisteiden talvikunnossapidosta samalla tavalla ja samoin ehdoin kuin vuonna 2025.

Tiekunnat vastaavat muilta osin kokonaisuudessaan yksityisteiden kunnossapidosta.

Asian käsittely

Tämä asia käsiteltiin ennen taloussuunnitelmaa.

Keskustelun kuluessa jätettiin kolme kannatettua muutosesitystä.

Esitys 1

Kokoomuksen valtuustoryhmän esitys:

Valtuusto päättää, että

1. Hämeenkyrön kunta vastaa talvikauden 2026-2027 ajan yksityisteiden kunnossapidosta samalla tavalla ja samoin ehdoin kun vuonna 2025.
2. Hämeenkyrön kunta valmistelee vuoden 2026 aikana yksityisteiden kunnossapitoperiaatteet osallistamalla tieosakkaat mukaan valmistelutyöhön.

3. Tiekunnille järjestetään vuonna 2026 opastusta yksikkömaksujen määrittämiseksi, avustushakemusten täyttämisessä ja tiekuntien perustamisessa.

Kati Seppä kannatti esitystä.

Esitys 2

Keskustan valtuustoryhmän esitys:

Valtuusto päättää, että:

- kunta avustaa järjestäytyneitä tiekuntia, joiden varressa on vakituista asutusta seuraavasti
 - kunta hoitaa talvikunnossapidon elinympäristölautakunnan päätöksen mukaisesti, jolloin kunnan ja tiekunnan kanssa tehdään hoitosopimus
 - jos hoitosopimusta ei tehdä, kunta maksaa tiekunnalle avustusta talvikunnossapitoon elinympäristölautakunnan päätöksen mukaisesti hakemusten perusteella kuluja vastaan enintään 300 euroa/km.
- Muilta osin tiekunnat vastaavat kokonaisuudessaan yksityisteiden kunnossapidosta.
- Kunta avustaa erikseen merkittävien läpikulkuteiden kesäkunnossapitoa taloudellisesti elinympäristölautakunnan päätöksen mukaisesti hakemuksia vastaan enintään 300 euroa/km.
- Myöntämisperusteet hyväksytään muilta osin, pois lukien kappale "avustuksen määrä ja kustannukset"

Taina Sävilammi kannatti esitystä.

Esitys 3

Vasemmistoliiton valtuustoryhmän esitys:

1. Hämeenkyrön kunta vastaa 1.5.2026 alkaen toistaiseksi yksityisteiden talvikunnossapidosta samalla tavalla ja samoin ehdoin kuin vuonna 2025.
2. Muutetaan liitteeseen: Yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet, seuraavat kohdat: muutetaan avustuksen määrää 400 euroa/km ja poistetaan myöntämisen ehdoista talvikunnossapito (aurattu talvella, liukkaudentorjunta).
3. Päättää ottaa käyttöön yksityistieavustusten toimintamallin 1.1.2026 alkaen muutetun liitteen mukaisesti.

Vilho Ponkiniemi kannatti esitystä.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että on tehty kolme pohjaesityksestä poikkeavaa kannatettua esitystä ja asiasta on äänestettävä.

Valtuusto piti tauon ennen äänestystä.

Puheenjohtajan esitys äänestysjärjestykseksi

Valtuusto hyväksyi puheenjohtajan esityksen äänestystavaksi.

Äänestys 1: Vasemmistoliiton valtuustoryhmän esitys Jaa ja Keskustan valtuustoryhmän esitys Ei

Äänestys 2: Edellisen esityksen voittanut esitys Jaa ja Kokoomuksen valtuustoryhmän esitys Ei

Äänestys 3: Pohjaesitys Jaa ja edellisen esityksen voittanut esitys Ei

Äänestyksessä 1 annettiin 3 Jaa-ääntä ja 27 Ei-ääntä ja yksi äänesti tyhjää.
Puheenjohtaja totesi Keskustan valtuustoryhmän esityksen voittaneen ensimmäisen äänestyksen.

Äänestyksessä 2 annettiin 19 Jaa-ääntä ja 11 Ei-ääntä ja yksi äänesti tyhjää.
Puheenjohtaja totesi Keskustan valtuustoryhmän esityksen voittaneen äänestyksen 2.

Äänestyksessä 3 annettiin 10 Jaa-ääntä ja 20 Ei-ääntä ja yksi äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi Keskustan valtuustoryhmän esityksen voittaneen äänestyksen ja tulleen valtuuston päätökseksi.

Äänestykset

Äänestys 1: Vasemmistoliiton valtuustoryhmän esitys Jaa ja Keskustan valtuustoryhmän esitys Ei

Jaa

Mirka Löf
Vilho Ponkiniemi
Katariina Hätönen

Ei

Risto Linnainmaa
Pirjo Järvensivu
Rauno Mäki
Carl Willandt
Mari Tienpää
Aleksi Melto
Tuomas Potila
Esa Järvenpää
Viljo Paavola
Taina Sävilammi
Kati Seppä
Inga-Liisa Humalamäki
Mervi Koponen
Eeva Harhala
Kirsi Parhankangas
Juhani Vatajaniemi
Timo Mäkelä
Janne Kantti
Pasi Eloranta
Heljä Jännetyinen
Tanja Lahti
Mira Card
Jari Takala
Katariina Pylsy
Janne Mäkinen
Tarja Soukko

Krista Silmu

Tyhjä

Kati Lahtinen

Äänestys 2: Keskustan valtuustoryhmän esitys Jaa ja Kokoomuksen valtuustoryhmän esitys Ei

Jaa

Esa Järvenpää

Mirka Löf

Eeva Harhala

Mervi Koponen

Taina Sävilammi

Mira Card

Pasi Eloranta

Juhani Vatajaniemi

Katariina Hätönen

Viljo Paavola

Katariina Pylsy

Jari Takala

Risto Linnainmaa

Inga-Liisa Humalamäki

Vilho Ponkiniemi

Pirjo Järvensivu

Mari Tienpää

Heljä Jännetyinen

Krista Silmu

Ei

Rauno Mäki

Timo Mäkelä

Kati Seppä

Tanja Lahti

Kirsi Parhankangas

Carl Willandt

Tuomas Potila

Janne Mäkinen

Janne Kantti

Aleksi Melto

Tarja Soukko

Tyhjä

Kati Lahtinen

Äänestys 3: Pohjaesitys Jaa ja Keskustan valtuustoryhmän esitys Ei

Jaa

Esa Järvenpää

Juhani Vatajaniemi

Viljo Paavola

Pirjo Järvensivu

Mari Tienpää

Jari Takala

Heljä Jännetyinen

Inga-Liisa Humalamäki
Timo Mäkelä
Krista Silmu

Ei

Rauno Mäki
Risto Linnainmaa
Carl Willandt
Eeva Harhala
Kati Seppä
Janne Kantti
Tanja Lahti
Katariina Hätönen
Mira Card
Tuomas Potila
Taina Sävilammi
Mervi Koponen
Vilho Ponkiniemi
Mirka Löf
Pasi Eloranta
Janne Mäkinen
Tarja Soukko
Aleksi Melto
Katariina Pylsy
Kirsi Parhankangas

Tyhjä

Kati Lahtinen

Päätös

Valtuusto päätti äänestysten jälkeen, että

- kunta avustaa järjestäytyneitä tiekuntia, joiden varressa on vakituista asutusta seuraavasti
 - kunta hoitaa talvikunnossapidon elinympäristölautakunnan päätöksen mukaisesti, jolloin kunnan ja tiekunnan kanssa tehdään hoitosopimus
 - jos hoitosopimusta ei tehdä, kunta maksaa tiekunnalle avustusta talvikunnossapitoon elinympäristölautakunnan päätöksen mukaisesti hakemusten perusteella kuluja vastaan enintään 300 euroa/km.
- Muilta osin tiekunnat vastaavat kokonaisuudessaan yksityisteiden kunnossapidosta.
- Kunta avustaa erikseen merkittävien läpikulkuteiden kesäkunnossapitoa taloudellisesti elinympäristölautakunnan päätöksen mukaisesti hakemuksia vastaan enintään 300 euroa/km.
- Myöntämisperusteet hyväksytään muilta osin, pois lukien kappale "avustuksen määrä ja kustannukset"

Tiedoksi

maanrakennusmestari Vaahtera, elinympäristölautakunta, yksityisteiden tiekunnat

§ 72

Ilmoitusasiat

1. Tarkastuslautakunnan pöytäkirjanote 4.11.2025, 50 § sekä sidonnaisuusrekisteri.
2. Vuoden 2026 hallituksen ja valtuuston kokouskalenteri.
3. Adressi Hämeenkyrön kierrätyskeskuksen Helmen toiminnan jatkamisen puolesta.
4. Adressi Hämeenkyrön kunnallisen perhepäivähoidon säilyttämisestä.
5. Adressi Hämeenkyrön päiväkotien ja koulujen säilyttämisestä.

Ehdotus

Valtuusto saa ilmoitusasiat tiedokseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valtuuston kokouksessa jätettiin seuraavat valtuustoaloitteet:

- Valtuuston kokousten videoiden saavutettavuuden parantaminen, valtuutettu Melto
- Hämeenkyrön kunnan arkiston turvaaminen, valtuutettu Lahtinen sekä 5 muuta
- Koulutetaan kunnan työntekijöitä kohtaamaan sateenkaarinuoria ja puuttumaan syrjintään, Vasemmistoliiton ja Vihreiden valtuustoryhmä sekä 6 muuta
- Vieraslajien torjunnan pelillistäminen ja tukitoimet Hämeenkyrön kunnan alueella, Vihreiden valtuustoryhmä sekä 4 muuta
- Lavajärven leiriranta, Perussuomalaisten valtuustoryhmä
- Ympäristölupa voimala-alueelle teollisen luokan tuulivoimaloille /tuulivoimapuistoille, Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän puheenjohtajan Viljo Paavolan toivomusponsi ilmoitusasioihin:

"Esitän toivomusponnen: meidän on yli ryhmärajojen sitouduttava selkeisiin aikatauluihin keskeisten esitysten jättämisessä. Jos muutosesitys koskee koko kunnan taloutta, on sen oltava kaikkien saatavilla hyvissä ajoin ennen varsinaista kokousta. Tämä on minimivaatimus huolelliselle työlle. "

Kunnallisvalitus

§68, §69, §70, §71

Kunnallisvalitusohje

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen, osoite ja postiosoite

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

hameenlinna.hao@oikeus.fi

puh: 029 56 42200/vaihde

faxi: 029 56 42269

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika on 30 päivää.

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen ja kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjassa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätöksestä valitetaan ja muutosvaatimus perusteineen sekä
- valittajan nimi ja kotikunta, sekä osoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valituskirjan laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjassa ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valitusasiakirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan allekirjoitettava.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä, sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on esitettävä valtakirjansa tai osoitettava oikeutensa edustukseen hallintolain 12 §:n mukaisesti.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa valitusviranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Tuomioistuinten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (tuomioistuinmaksulaki 1.1.2016) nojalla muutoksenhakijalta voidaan periä hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu.

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Hämeenkyrön kunnan kirjaamosta kirjaamon aukioloaikana ma-pe klo 9.00 - 15.00.

Postiosoite: Hämeenkyrön kunta, Härkikuja 7, 39100 Hämeenkyrö

Sähköposti: kirjaamo@hameenkyro.fi

Puhelin: 03 565 23000

Muutoksenhakukielto

§66, §67, §72

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)